

NATURRESERVAT

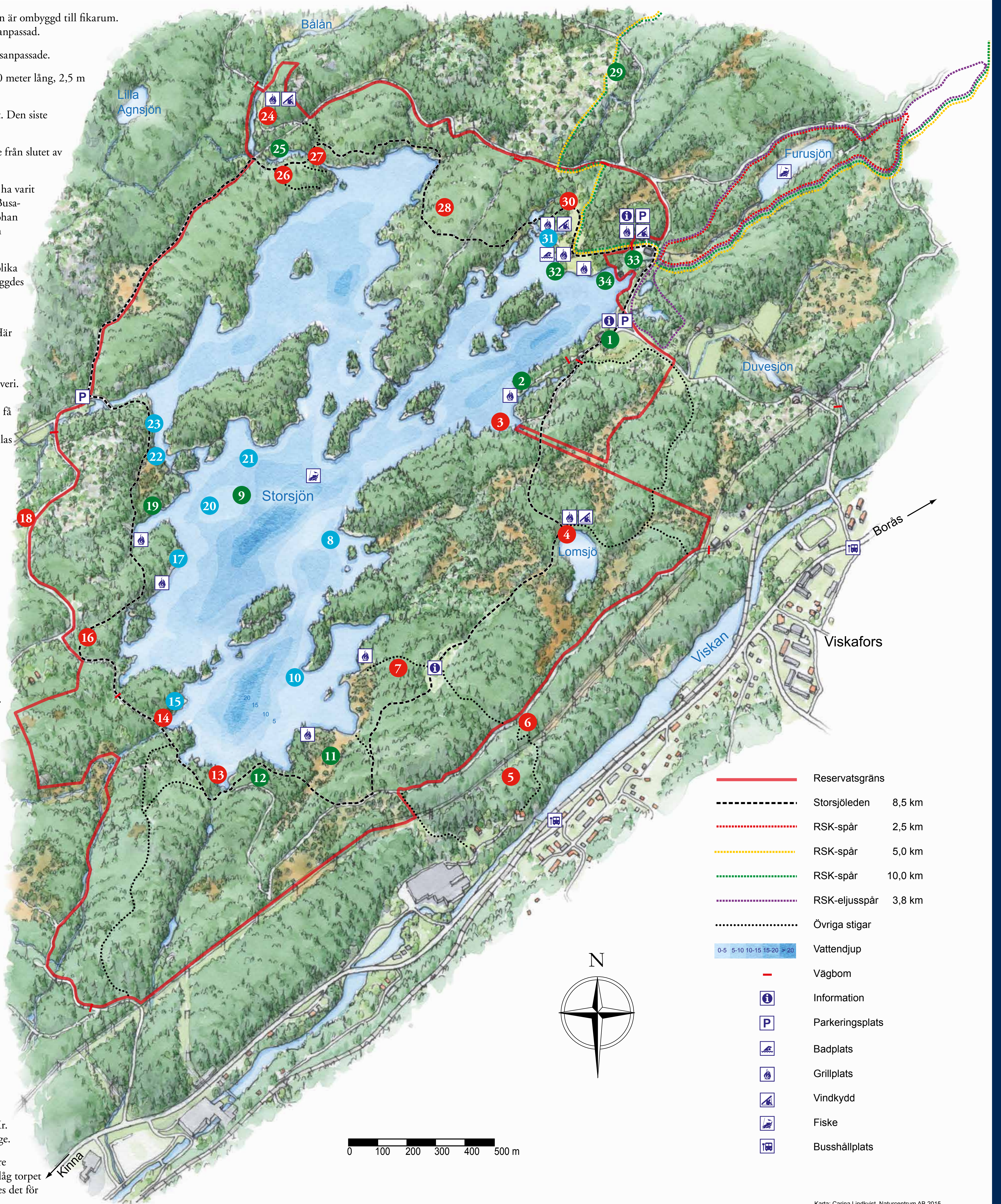
Välkommen till Storsjön!

Storsjöns intressanta platser

- Kulturhistorisk/arkelogisk plats
- Natur- och friluftsliv
- Platser som ligger under sjöytan sedan 1909

- Naturreservatets entré. En del av ladugården är ombyggd till fikarum. Vägen ut till på Yxasjöudden är tillgänglighetsanpassad.
- Grillplats och fiskebryggor är tillgänglighetsanpassade.
- Tunneln mellan Storsjön och Viskan är 770 meter lång, 2,5 m hög och 2,5 m bred. Tunneln blev färdig 1909.
- Torpet Lomsjöas byggdes under 1800-talet. Den siste torparen bodde här till 1894.
- Skams damm är ett misslyckat dammbygge från slutet av 1800-talet.
- "Busa-Jans" grotta. Enligt sägnen ska detta ha varit en av den beryktade tjuven Busa-Jans tillhåll. Busa-Jan föddes 1710 i Värnums socken och hette Johan Andersson. Han dömdes för många stölder och avrättades 1758 i Jönköping.
- Vid Grönemad kan du se spår efter 6 olika byggnader. Här låg två torp. Det ena torpet byggdes redan före 1857. Båda torpen fanns kvar in på 1900-talet.
- Torpet Holmen är känt sedan 1700-talet. Här finns rester efter 3 byggnader.
- Storsjön är en skapad sjö. Rydboholms AB, grundat 1834, var Sveriges första mekaniska väveri. Bolaget utnyttjade Viskan för kraftförsörjning. För att bättre kunna styra vattentillgången och få ökad tillgång till vatten beslutade bolaget 1905 att anlägga ett vattenmagasin – det som nu kallas Storsjön. En tunnel sprängdes genom berget för att leda vattnet till Viskafors. Allt arbete var klart 1909 och Storsjön var full med vatten för första gången 20 januari 1910. Då hade vattennivån höjts med 10 m. Ett helt landskap med gårdar och jordbruksmark låg nu under Storsjöns yta.
- Redan 1857 låg torpet Hängsöslätt här. Inte mindre än 5 husgrunder har påträffats.
- På våtmarken vid Grönemad kan du se mindre strandpipare, grönbena, tofsvipa och strandskata.
- En ormgran är en variant av vanlig gran som har få sidogrenar.
- Store dammen (12 m hög) hindrar vattnet från att rinna ut i det naturliga utloppet Lillån. Den djupa ravin som Lillån rinner igenom är ett av kommunens värdefullaste områden. Här finns gammal granskog och mycket död ved, sällsynta lavar, mossor och svampar.
- Länge damm
- I detta område finns flera jättegrytor.
- Här ligger en liten stenfallsbro. Förr var detta "kyrkvägen" till Seglora.
- Järnframställningsplats
- Odlingsmark som hörde till torpet Timmeråsen.
- Här står ett av de äldsta träden i området. Det är en tall som är cirka 300 år. Den är 253 cm i omkrets.
- Gården Skäggared nämns redan 1540. Namnet sägs gården ha fått efter Lars Skägge som skall ha ägt gården på 1300-talet.
- Två husgrunder visar att ett torp funnits här.
- En så kallad kavelbro, 10 m lång, troligen från slutet av 1600-talet.
- Järnframställningsplats daterad till 570 f. Kr. Detta är en av de tidigaste dateringarna i Sverige.
- På den här platsen fanns en kopparhammare (smedja) på 1600-talet. Vid kopparhammaren låg torpet Kullen eller Hammarshult. I dagligt tal kallades det för Stamparetorpet. Det var bebott till 1913.
- Bälån är det viktigaste tillflödet till Storsjön. Här finns höga naturvärden. Förutom flodpärlmusslor finns flera ovanliga insektsarter. Om du har tur kan du få se forsärla och strömstare. Vid vattendraget växer safsa, hampflockel och storrams.
- Plats för tillverkning av träkol med lämningar efter 4 kolbottnar och en kolarkoja.
- På den här platsen har det legat en kvarn och en såg.
- Plats för tillverkning av träkol med lämningar efter 4 kolbottnar och en kolarkoja.
- Predikostolen är ett märkligt flyttblock.
- Torpet Hultaberg uppfördes på 1800-talet och var bebott till 1940-talet.
- Vid Hultaberg låg soldattorpet Bagarslätten.
- Kommunal badplats med grillplatser och lekutrustning.
- Storsjögården - Rydboholms Sportklubb - www.rydboholmsk.se
- Sportfiskeklubben Pelikanens klubbstuga - Vill du fiska eller hyra båt? Aktuella priser, försäljningsställen och fiskeregler finns på hemsidan www.laget.se/sfkpelikanen.

Storsjöområdet erbjuder en fantastisk vildmarkskänsla. Vandra leden runt sjön. Upptäck den vackra naturen och se spåren efter det gamla kulturlandskapet.

För alls trevnad och för att bevara naturvärdena är det inte tillåtet att i reservatet:

- skada levande eller döda träd, buskar och annan vegetation
- gräva upp växter
- rida eller cykla utanför stigar och leder
- utöva bergsklättring
- framföra motordrivna fordon
- ha okopplad hund i entréområdet och på badplatsen
- låta hundar bada inom badplatsområdet
- göra upp eld annat än på iordningställd plats
- anordna arrangemang utan tillstånd
- sätta upp skylt, affisch, snitselband eller liknande

BORÅS STAD

Lokala Naturvårds satsningen

Tfn 033-35 74 00
boras.se

Karta: Carina Lindkvist, Naturcentrum AB 2015.